

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **A. F.**, bytem, zast. obecným zmocněncem **B. F.**, bytem, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.3.2014, sp.zn. SZ/9/2014/4S-ZLK, č.j. MPSV-UM/1454/14/4S-ZLK,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobkyně napadala rozhodnutí vydané žalovaným dne 12.3.2014 pod sp.zn. SZ/9/2014/4S-ZLK, č.j. MPSV-UM/1454/14/4S-ZLK, kterým bylo rozhodnuto tak, že podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu se rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 17.12.2013, č.j. MPSV-UP/1966626/13/AIS-SLE, mění tak,

- I. že příspěvek na péči se snižuje z 8.000 Kč na 4.000 Kč od ledna 2014.**
- II. Bylo rozhodnuto tak, že příspěvek na péči se snižuje ze 4.000 Kč na 800 Kč měsíčně od dubna 2014.**

Žalobkyně v žalobě uvedla, že dle posudkové komise bylo uznáno nezvládání základních životních potřeb týkajících se:

- mobility (žalobkyně je schopna s pomocí chodítka chůze na krátkou vzdálenost, není však schopna chůze po schodech a po nerovném terénu),
- tělesné hygieny (žalobkyně není schopna provádět celkovou hygienu, tuto jí provádí manžel),
- osobní aktivity (žalobkyně není schopna si sama vyřizovat své záležitosti a komunikovat v souvislosti se svými záležitostmi s ostatními lidmi, toto vyřizuje manžel),
- péče o domácnost (žalobkyně není schopna sama udržovat pořádek, starat se o domácnost, prát, uklízet, žehlit, vařit, o toto se plně stará manžel),

a na základě výše uvedeného byla PK zařazena do I. stupně závislosti (lehká závislost).

Dle žalobkyně však posudkovou komisí nebylo správně posouzeno nezvládání základních životních potřeb, týkajících se:

stravování (žalobkyně není sama schopna nastavit si stravovací režim, není schopna denně nakupovat a vařit, o toto se plně stará manžel žijící ve společné domácnosti, popř. stravu řeší výběrem a dovozem hotového jídla), -

oblékání a obouvání (žalobkyně potřebuje pomoc při manipulaci s oblečením, zvláště při obouvání, při předklonech hrozí závratě s následným pádem

výkon fyziologických potřeb (žalobkyně je sice schopna s pomocí kompenzační pomůcky použít WC, avšak očištění po toaletě, po stolici, popř. omytí konečníku apod. zajišťuje manžel),

péče o zdraví (z dávkovače dle posudkové komise je skutečně žalobkyně schopna užívat léky, ale do dávkovače jí je ukládá manžel, dohlíží na užití léků, provádí bandáže nohou, stříhání nehtů apod., žalobkyně manželka není schopna sama dodržovat léčebný režim).

Z těchto důvodů žalobkyně navrhovala, aby rozhodnutí, které žalovaný vydal 12.3.2014 bylo zrušeno a věc vrácena tomuto orgánu k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření žalovaný uvedl, že úřad práce požádal OSSZ Zlín o posouzení zdravotního stavu žalobkyně pro účely příspěvku na péči, a to s platností k datu 1.8.2013 pro věk nad 18 let. OSSZ ve svém posudkovém závěru ze dne 29.11.2013 uvedla, že žalobkyně byla uznána osobou, která se podle ust. § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, považovala za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu ust. § 3 písm. c) zákona o sociálních službách, vyžadovala každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a byla neschopna zvládat šest základních životních potřeb. Dle posudku OSSZ posuzovaná nezvládá tyto základní životní potřeby – mobilita, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost. OSSZ při posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházela ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře, dalších odborných lékařských nálezů a sociálního šetření ze dne 29.8.2013. Úřad práce poté, kdy žalobkyni dal možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, když tohoto nevyužila, vydal 17.12.2013 rozhodnutí snížit příspěvek na péči z 8.000 Kč na 4.000 Kč měsíčně od ledna 2014. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž uvedla, že se domnívá, že lékař OSSZ nepostupoval správně při zhodnocení

její schopnosti zvládat základní životní potřeby a nepřihlížel k výsledku místního šetření, popř. se domnívá, že nebyly místním šetřením sociální pracovníci objektivně zjištěny schopnosti její osoby zvládat základní životní potřeby. Domnívá se, že kromě uznaných základních životních potřeb v posudku OSSZ také nezvládá základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby (není schopna po vykonání fyziologických potřeb bez pomoci provést očistu a použít hygienické pomůcky) a péče o zdraví (není schopna samostatně bez dohledu a pomoci dodržovat léčebný režim a ošetrovatelská opatření). Žalobkyně uvedla, že potřebuje každodenní pomoc a dohled jiné fyzické osoby ve více než šesti oblastech základních životních potřeb a žádala opětovné přiznání III. stupně závislosti.

Poté, kdy byla spisová dokumentace spolu s odvoláním postoupena žalovanému, ten provedl dne 17.1.2014 nové sociální šetření, a poté požádal PK MPSV na pracovišti v Brně o posouzení zdravotního stavu žalobkyně ode dne 1.8.2013 k datu jednání PK. Posudek byl vypracován dne 19.2.2014. PK ve výroku a odůvodnění uvedla, že posuzovaná je osobou, která se podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Posuzovaná dle posudku posudkové komise nezvládá čtyři základní životní potřeby (mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity, péče o domácnost).

PK neuznala oproti OSSZ základní životní potřeby stravování, oblékání a obouvání a řádně je zdůvodnila. Uvedla, že důvodem pro přijetí odlišného posudkového závěru posudkovou komisí je nesprávný posudkový závěr OSSZ, který nevycházel ze správné aplikace posudkových kritérií. Rozhodnutím ze dne 12.3.2013 bylo rozhodnuto tak, jak již soud citoval, tedy, že příspěvek na péči se snížil z 8.000 Kč na 4.000 Kč měsíčně od ledna 2014 a příspěvek na péči se snížil ze 4.000 Kč na 800 Kč měsíčně od dubna 2014.

K jednotlivým žalobním bodům, v nichž žalobkyně popisuje, které základní životní potřeby dále nezvládá, žalovaný uvedl:

d) stravování

K této základní životní potřebě žalobkyně uváděla, že není schopna sama si nastavit stravovací režim, není schopna denně nakupovat a vařit, o což se plně stará manžel žijící s ní ve společné domácnosti, případně stravu řeší výběrem a dovozem hotového jídla.

K této námitce žalovaný uvedl, že dle posudkové komise je žalobkyně schopna chůze v chodítku, je tedy schopna dojít ke zdroji potravin, hybnost horních končetin je dle opakovaných neurologických vyšetření zcela zachována včetně jemné motoriky, není tedy podklad k neschopnosti uchopení hotové stravy, k neschopnosti úchopu hrnku s nápojem, k neschopnosti uchopení alespoň lžice a porcování alespoň s pomocí lžice, přenesení nebo převzetí stravy v chodítku, popřípadě užití servírovacího zařízení - stolku. Mentální schopnosti jsou zachovány v takové míře, že umožňují adekvátní výběr hotové stravy, poruchy výživy nejsou dokumentovány.

Žalovaný uvedl, že potřeba pomoci při nakupování a vaření je dle posudkových kritérií hodnocena v rámci základní životní potřeby - péče o domácnost. Potřeba dovážení stravy nebo její vaření není posudkově rozhodné.

Dále uvedl, že žalobkyně je schopna nastavit si stravovací režim, neboť dle PK mentální schopnosti jsou zachovány v takové míře, že umožňují adekvátní výběr hotové stravy, poruchy výživy nejsou dokumentovány.

Žalovaný závěrem k této námitce sdělil, že vyhl. č. 505/2006 Sb., příloha 1., písm. d) kterou se provádějí některá ustanovení zákon a o sociálních službách, vymezuje základní schopnosti zvládat tuto základní životní potřebu následovně:

„Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim“.

e) oblékání a obouvání

K této základní životní potřebě žalobkyně uvedla, že potřebuje pomoc při manipulaci s oblečením, zvláště při obouvání, při předklonech hrozí závratě s následným pádem. Žalovaný k námitce sdělil, že dle PK u žalobkyně jsou mentální schopnosti zachovány v takové míře, že je schopna výběru adekvátního oblečení, dále hybnost horních končetin je plně zachována včetně jemné motoriky pro úchop i manipulaci s oblečením, pro oblékání – není ztuhlost páteře, kyčle jsou volné, omezení hybnosti kolen na S0-0-80 nedává podklad k neschopnosti oblékání dolní části oblečení a k obouvání. Dále žalovaný k tomuto sdělil, že funkční schopnosti dané dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí osoby (tj. se zachovanými funkčními schopnostmi) a s využitím běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku (tzv. facilitátory, facilitující prostředky).

Pro účely zákona o sociálních službách se hodnotí funkční dopady zdravotního postižení na schopnost zvládat základní životní potřeby s využitím facilitujících prostředků, které vyrovnávají případné znevýhodnění a napomáhají nebo umožňují samostatnost. Může jít např. o zdravotně vyhovující oblečení, obuv, hůl, berli, chodítka, zábradlí, madlo, odstranění prahu, lžičky na obouvání, kompenzační pomůcky jako protézy, brýle, sluchadla, pomůcky při úniku moče, chůze s přidržováním o zábradlí, vstávání s oporou o nábytek, atd. (výběr pomůcky se řídí konkrétními potřebami postižené osoby). Uváděná „hrozba“ závratí je stav tzv. možný v budoucnu.

g) výkon fyziologické potřeby

K této základní životní potřebě žalobkyně uvádí, že je sice schopna s pomocí kompenzačních pomůcek použít WC, avšak očistu po toaletě, po stolici, popř. omytí konečníku apod. zajišťuje manžel.

Žalovaný k tomu sdělil, že dle PK je žalobkyně mobilní s kompenzační pomůckou, je schopna sedu, hybnost končetin je zachována. Nebyl tedy shledán podklad pro neschopnost provedení očisty po WC včetně umytí rukou, při užívání inkontinenčních pomůcek nebyl shledán podklad pro neschopnost samostatné výměny inkontinenční pomůcky.

h) péče o zdraví

K této základní životní potřebě žalobkyně uvádí, že z dávkovače je skutečně schopna užívat léky (jak uvádí i posudková komise), ale do dávkovače jí je ukládá manžel, dohlíží na užití léků, provádí bandáže nohou, stříhání nehtů apod. Žalobkyně není schopna dodržovat léčebný režim.

Žalovaný k tomu sdělil, že dle PK u žalobkyně není dokumentována ztráta orientačních schopností, není dokumentována ztráta duševních kompetencí, je orientována časem i situací, je schopna dodržovat svůj léčebný režim. PK to dokládá i zjištěním ze sociálního šetření – žalobkyně užívá léky z dávkovače sama.

Žalovaný k námitce, že manžel žalobkyně jí musí ukládat léky do dávkovače, sdělil, že dle ust. § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách, se hodnotí také, zda je pomoc, dohled nebo péče každodenní, což z logiky věci neodpovídá skutečnosti, neboť dávkovače na léky slouží na delší časové období (obvykle týden).

Dle PK i vyjádření samotné žalobkyně v žalobě je schopna léky z dávkovače již užít sama. Dále žalovaný sdělil, že potřeba pomoci při stříhání nehtů je zhodnocena v rámci základní životní potřeby - tělesná hygiena, která žalobkyni byla uznána za nezvládanou. Dle PK je žalobkyně schopna dodržovat léčebný režim.

Z výše uvedeného lze konstatovat, že úřad práce zahájil správní řízení z moci úřední ve věci přeposouzení stupně závislosti dne 21.8.2013 a rozhodoval na základě posudku OSSZ dne 17.12.2013.

Žalovaný napadené rozhodnutí prvoinstančního orgánu přezkoumal, provedl vlastní sociální šetření v přirozeném prostředí žalobkyně a závěrem vyhotovil rozhodnutí s využitím posudku posudkové komise dne 12.3.2014 (vypraveno 18.3.2014). Žalovaný provedl hodnocení tohoto důkazního prostředku z hlediska úplnosti a přesvědčivosti a dospěl k závěru, že posudek PK byl vypracován v řádném složení, kdy tato provedla hodnocení základních životních potřeb doložených ze zdravotní a podkladové dokumentace, sociálního šetření úřadu práce i žalovaného a přihlédl rovněž k informacím uvedeným v odvolání.

Žalovaný správní orgán přezkoumal napadené rozhodnutí nad rámec odvolacích námitek (dle ust. § 89 odst. 2 správního řádu), a to ve veřejném zájmu, neboť příspěvek na péči je vyplácen ze státních prostředků a šlo o přeposouzení stupně závislosti.

S ohledem na výše uvedené konstatoval, že rozhodnutí žalovaného je v souladu s hmotným i procesním právem, a že odvolací řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno toto rozhodnutí zrušit. Navrhoval proto, aby soud dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Z připojeného správního spisu byly zjištěny tyto skutečnosti:

Poté, kdy žalobkyně podala odvolání do rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka ve Zlíně, kontaktní pracoviště Otrokovice, vydané dne 17.12.2013, kdy úřad práce rozhodl snížit příspěvek na péči žalobkyni z částky 8.000 Kč na 4.000 Kč měsíčně od ledna 2014, Ministerstvo práce a sociálních věcí provedlo znovu sociální šetření v přirozeném

prostředí žalobkyně pro účely příspěvku na péči, a to dne 16.1.2014. Bylo uvedeno, k jednotlivým základním životním potřebám, pokud jde o mobilitu, že chodí s pomocí chodítka po celém bytě, na chodítka má sedačku, na kterou je schopna si sama sednout, sama se z ní zvednout a za pomoci chodítka dojít na jiné místo. O chodítka se musí zapírat, bez chodítka neujde, má špatnou stabilitu. Musí chodit na procházky dle doporučení doktorů. Za doprovodu manžela a za pomoci chodítka ujde kratší vzdálenost v okolí domu. Schody nevyjde ani nesejde, v domě jezdí výtahem. V posteli se sama otočí, k lékaři jezdí sanitkou. Uvedla, že nevydrží dlouho sedět (sedět vydržela po celou dobu sociálního šetření, to dle záznamu trvalo jednu hodinu). K otázce orientace bylo uvedeno, že žalobkyně je přiměřeně orientovaná, dobře slyší, špatně vidí na dálku – nosí brýle, reaguje přiměřeně, je občas lítostivá, je orientovaná místem, časem i osobou.

K otázce komunikace uvedeno, že komunikuje přiměřeně, srozumitelně. Umí ovládat mobilní telefon (prý ale špatně). Zavolat si je však schopna, je schopna se podepsat.

K otázce stravování pak bylo uvedeno, že je schopna si jídlo i nápoj vybrat, jídlo jí servíruje a porcuje manžel. Sama se napije, sama se nají, nají se za pomoci lžice (příbor prý nepoužívá), má šetrící dietu, musí šetřit žaludek (nesmí hodně kořenit apod.). Je schopna si sama říci, že má hlad nebo žízeň.

K otázce oblékání a obouvání uvedeno, že ji obléká a obouvá manžel, nosí také plenkové kalhotky – ty také vyměňuje manžel. Vybrat oblečení podle počasí si sama zvládne.

K otázce tělesné hygieny pak uvedeno, že ranní hygienu zvládá sama, umýt obličej, učesat se, zuby si nečistí (nemá zuby), manžel ji přitom hlídá. Celkovou hygienu provádí manžel. Žalobkyně si sedne v koupelně na sedátko a manžel ji celou umyje – osprchuje. Manžel ji umývá po každé stolici. Po koupeli ji manžel utře a oblékne.

K výkonu fyziologické potřeby pak bylo uvedeno, že žalobkyně na toaletu dojde za pomoci chodítka sama, sama usedne, stáhne si kalhoty a vykoná potřebu, manžel ji poté utře. Žalobkyně nosí celý den plenkové kalhotky, prý proto, kdyby to nestihla na WC.

K otázce péče o zdraví uvedla, že léky jí chystá manžel jednou týdně do lékovky, léky bere ráno a večer. Léky si bere sama, prášky sama zapije, ví, kdy si má lék vzít, občas přitom zapomene, manžel ji přitom kontroluje. Žalobkyně nosí denně bandáže nohou, na noc si je musí sundávat – manžel jí tyto bandáže nasazuje i sundává. Praktického lékaře má ve vzdálenosti 5 minut autem – sanitkou od domu.

Pokud jde o osobní aktivity, ráda čte noviny a knihy, ráda se dívá na televizi, vystřihuje z novin. Je schopna si vymyslet svůj denní režim, chodí o patro níž do klubu seniorů. Uvedla, že někdy vydrží číst hodinu až dvě, ráda si cvičí paměť, na úřady chodí její manžel.

Pokud jde o péči o domácnost, manžel nakupuje, pere, vysává, umývá nádobí. Obědy jim vozí před dům, manžel nebo žalobkyně si je přijdou vyzvednout. Žalobkyně zvládne otevřít okno, ale nedělá to, protože prý neumí ovládat plastová okna, kohoutky si pustí, topení zvládne zesílit nebo zeslabit.

Žalovaný poté nechal znovu posoudit zdravotní stav žalobkyně s ohledem na požadovanou dávku příspěvek na péči, když posudek byl vypracován PK MPSV ČR na pracovišti v Brně dne 19.2.2014 ve správném složení (předsedkyně posudková lékařka + lékařka - neuroložka). Posudková komise uvedla v diagnostickém souhrnu, jakými zdravotními problémy žalobkyně trpí, uvedla, jaké lékařské zprávy měla k dispozici pro posouzení zdravotního stavu žalobkyně, přičemž uvedla, že k dispozici měla také sociální šetření. Posudková komise v závěru uvedla, že se jedná o 70 letou ženu po operaci meningeomu v 1/2013, dle neurologických nálezů již stacionární neurologický nález zcela bez lateralizace, na horních i dolních končetinách zcela bez prokázané neurologické patologie - tj. bez paréz, bez závažných oslabení, na rukou je zachována jejich funkce včetně citivosti i jemné motoriky, včetně taxy. Na dolních končetinách je prokázána artróza kolenních kloubů st. III. – pohybové omezení S 0-0-80, hybnost kyčlí vcelku volná, jinak rovněž bez paréz, svalových atrofií, citivost i taxy je zachována. Posuzovanou trápí pohybová nejistota při chůzi, vertigo-chůze tedy pouze s oporou chodítka, EEG nález v normě, nyní již bez epileptických záchvatů, kontrolní MR mozku bez známek recidivy tumoru, stoj RIII bez titubací, chůze je o širší bázi. V oblasti smyslové – stav sluchu i zraku přiměřeně zachován, umožňující adekvátní orientaci zrakem i sluchem. V oblasti funkcí mentálních – projevy organického psychosyndromu bez smyslu zpomalení psychomotorického tempa, nicméně orientována všemi kvalitami, schopna adekvátní komunikace, schopna jasně formulovat své potíže. V oblasti funkcí fyziologických – únik moči, v 10/2013 předepsány lékařem inkontinenční pomůcky na dva měsíce.

Po stránce kardiální plně kompenzována, přítomna lehká porucha ventilace, stav výživy zvýšený.

V posudkovém zhodnocení PK MPSV uvedla, že posuzovaná z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládá nebo zvládá s pomocí či dohledem tyto základní potřeby:

mobilita – mobilita hodnocena vstřícně, posuzovaná je schopna chůze v chodítku v interiéru i exteriéru, uznáno pro spíše krátké vzdálenosti, obtíže při chůzi po schodech,

tělesná hygiena – uznáno z důvodu zhoršení stability pro celkovou hygienu,

osobní aktivity,

péče o domácnost.

Uvedeno, že v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu nebyl shledán podklad pro nezvládání orientace a komunikace – posuzovaná přes reziduální organický psychosyndrom je schopna se orientovat všemi kvalitami, je schopna adekvátní komunikace – v korelaci se sociálním šetřením. Pokud jde o stravování, je schopna chůze v chodítku, tedy schopna dojít ke zdroji potravin, hybnost horních končetin je dle opakovaných neurologických vyšetření zcela zachována včetně jemné motoriky, není tedy podklad k neschopnosti uchopení hotové stravy, k neschopnosti úchopu hrnku s nápojem, k neschopnosti uchopení alespoň lžice, užití servírovacího zařízení – stolku, mentální schopnosti jsou zachovány v takové míře, že

umožňují adekvátní výběr hotové stravy, poruchy výživy nejsou dokumentovány. Oblékání – mentální schopnosti jsou zachovány v takové míře, že posuzovaná je schopna výběru adekvátního oblečení, dále hybnost horních končetin je plně zachována včetně jemné motoriky pro úchop i manipulaci s oblečením, pro oblékání – není ztuhlost páteře, kyčle jsou volné, omezení hybnosti kolen na S0-0-80 nedává podklad k neschopnosti oblékání dolních částí oblečení a k obouvání. Výkon fyziologické potřeby – posuzovaná je mobilní s kompenzační pomůckou, je schopna sedu, hybnost končetin je zachována – neshledán podklad pro neschopnost provedení očisty po WC včetně umytí rukou, při užívání inkontinenčních pomůcek neshledán podklad pro neschopnost samostatné výměny inkontinenční pomůcky. Péče o zdraví – není ztráta orientačních schopností, není ztráta duševních kompetencí, posuzovaná je orientována časem i situací, schopna dodržovat svůj léčebný režim – viz sociální šetření, užívá sama z dávkovače.

Důvodem přijetí posudkového závěru PK MPSV v neprospěch účastnice řízení je nesprávný posudkový závěr OSSZ, který nevycházel ze správné aplikace posudkových kritérií.

V posudkovém závěru PK MPSV uvedla, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzovaná vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby ve čtyřech základních životních potřebách a z toho důvodu se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost.

Na základě těchto provedených důkazů pak Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo rozhodnutí 12.3.2014, když své rozhodnutí, jak je patrné z odůvodnění, opřelo o sociální šetření a posudek PK MPSV ČR ze dne 19.2.2014, když v odůvodnění uvedl, že rozhodoval na základě stejnopisu posudku, který mu posudková komise poskytla a provedl hodnocení tohoto důkazního prostředku z hlediska úplnosti a přesvědčivosti a dospěl k závěru, že posudek byl vypracován posudkovou komisí v řádném složení. Posudková komise dle žalovaného provedla hodnocení základních životních potřeb z hlediska doloženého zdravotního stavu i z výsledků sociálních šetření a sdělila, že pro posouzení zdravotního stavu měla dostatek podkladů. Odvolací orgán nemá důvod mít o této skutečnosti pochybnost. V řízení o příspěvku na péči je posudek posudkové komise považován za stěžejní důkaz.

Posouzení věci krajským soudem.

Žaloba není důvodná.

Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Předmětná věc byla projednána bez nařízení jednání, neboť byly splněny zákonné podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část II., hlava I., ust. § 7 zákona o sociálních službách. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle ust. § 7 odst. 2 citovaného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v ust. § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle ust. § 8.

Stupeň závislosti posuzuje podle ust. § 25 odst. 2 a ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu I. stupně příslušný orgán okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení potom ministerstvo práce a sociálních věcí, které má pro tento účel zřízený, resp. využívá posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces porízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3.2.2010, č.j. 3Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, neznamená to povinnost hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudků z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti. Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí, jak pro posudek v prvoinstančním, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření, popř. výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30.9.2009, č.j. 4Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Soud konstatuje, že v daném případě se žalovaný v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na Posudkovou komisi ministerstva práce a sociálních věcí za účelem posouzení stupně závislosti žalobkyně. PK

MPSV následně postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku byly zohledněny, jak výsledky sociálního šetření, tak také zdravotní dokumentace žalobkyně doložená nálezy ošetřujících lékařů.

Co se týče vlastního hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, žalobkyně v odvolání i v žalobě namítá, že kromě základních životních potřeb - mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity, péče o domácnost, u nichž byla posudkovou komisí uznána závislost, nezvládá navíc základní životní potřeby – stravování, oblékání a obouvání, výkon fyziologických potřeb a péče o zdraví. Ačkoliv žalobkyně u jednotlivých základních životních potřeb jmenuje seznamy činností, které jí subjektivně dělají potíže, již nespecifikuje, z jakých konkrétních podkladů vyplývá nezvládání konkrétních aktivit v rámci jednotlivých základních životních potřeb ve smyslu vyhl. č. 505/2006 Sb., které konkrétní závěry posudkové komise týkající se jednotlivých základních životních potřeb a vyjádření v posudku žalobkyně rozporuje, případně, které konkrétní lékařské zprávy nebyly podle názoru žalobkyně při posudkovém hodnocení zohledněny. Tvzení žalobkyně předestřená v žalobě nepřinášejí žádné nové argumenty a žalobkyně pouze opakuje tytéž námitky, které byly uplatněny již v odvolacím řízení, a na něž bylo v odvolacím řízení již reagováno. Soud má za to, že z posudkového závěru Posudkové komise MPSV i z rozhodnutí žalovaného vyplývá, z jakých důvodů nebyla u žalobkyně u sporných základních životních potřeb uznána. Pokud jde o základní životní potřebu stravování, posudková komise i žalovaný zcela dostatečně a přesvědčivým způsobem zdůvodnili, že pro nezvládání této základní životní potřeby nebyl shledán podklad v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, a to z důvodu hybnosti horních končetin, která je zachována včetně jemné motoriky, takže není žádný podklad k neschopnosti uchopení hotové stravy, k neschopnosti uchopení hrnku s nápojem, k neschopnosti uchopení lžice a porcování jídla alespoň s pomocí lžice, přenesení nebo převezení stravy v chodítku, v případě užití servírovacího stolku s tím, že jsou zachovány mentální schopnosti v takové míře, že umožňuje adekvátní výběr hotové stravy, poruchy výživy nejsou u posuzované dokumentovány. Pokud pak jde o základní životní potřebu oblékání, i zde žalovaný zcela dostatečně a přesvědčivým způsobem zdůvodnil, že pro nezvládání této základní životní aktivity není důvodu, s ohledem na skutečnost, že mentální schopnosti jsou zachovány v dostatečné míře, žalobkyně je schopna výběru přiměřeného oblečení, hybnost horních končetin je, jak bylo již uvedeno, plně zachována včetně jemné motoriky pro úchop i manipulaci s oblečením, není takové omezení hybnosti kolen, které by dávalo podklad v neschopnosti oblékání dolní části oblečení a obouvání.

Stejně, pokud jde o základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby, s ohledem na hybnost končetin je tato funkce zachována, neboť je posuzovaná mobilní s kompenzační pomůckou, je schopna sedu a také hybnosti končetin a nebyl shledán ani podklad pro neschopnost provedení očisty po WC, včetně umytí rukou, a ani nebyl shledán podklad pro neschopnost samostatné výměny inkontinenční pomůcky, a pokud pak jde o péči o zdraví, i u této základní životní potřeby bylo zcela přesvědčivě zdůvodněno, proč péče o zdraví je posuzovaná schopna, když neztratila orientační schopnosti, ani u ní není ztráta duševních kompetencí, je plně orientována časem i situací a je schopna dodržovat léčebný režim, sama užívá, jak uvedla i u sociálního šetření, léky z dávkovače.

Soud nezpochybňuje, že ne všechny aktivity základních fyzických potřeb žalobkyně s ohledem na svůj zdravotní stav zvládá zcela bez obtíží, je však nutné přihlídnout k tomu, že

neschopnost zvládání základní životní potřeby se pro účely přiznání příspěvku na péči podle ust. § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. k zákonu o sociálních službách považuje za takový stav, že porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, nikoliv jakákoli porucha funkčních schopností.

Soud uzavírá, že posudek PK MPSV ČR, pracoviště v Brně z 19.2.2014 naplňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti, které vyplývají z judikatury Nejvyššího správního soudu, a proto soud stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobkyně vyžaduje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu každodenní pomoc, dohled nebo péči při čtyřech základních životních potřebách (mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity, péče o domácnost) podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve stupni I. (lehká závislost).

Krajský soud na základě shora uvedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že tyto nejsou důvodné, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyni, která ve věci neměla úspěch, náklady řízení nebyly přiznány, a pokud jde o žalovaného, který ve věci úspěšný byl, tomu žádné náklady kromě běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. března 2015

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně